

21.6.2022

Eduskunnan talousvaliokunta
Valiokuntakanslian sihteeri Nina Moisio
TaV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausuntopyyntö E 76/2022

Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten 2021/10160, 2021/2115, direktiivin 2003/87/EY ja päätöksen – KOM (2022) 231 muuttamisesta

LUT-yliopisto kiittää asiantuntijalausuntopyynnöstä ja toteaa lausunnossaan:

Kansainvälinen tilanne

Esityksessä todetaan ” Euroopan komissio antoi 18 päivänä toukokuuta 2022 tiedonannon niin kutsutusta REPowerEU-suunnitelmasta (”REPowerEU Plan”), jonka tavoitteena on katkaista mahdollisimman pian riippuvuus fossiilisten polttoaineiden tuonnista Venäjältä sekä vauhdittaa siirtymää puhtaaseen energiaan. ” LUT-yliopisto huomauttaa, että tilanne on sekä yleispoliittisesta että energiapoliittisesta syystä haasteellinen ja Suomen pitää tarkasti punnita millaisia päätöksiä se tekee.

LUT-yliopisto tukee komission tiedonannossa asettamaa tavoitetta katkaista mahdollisimman pian riippuvuus fossiilisten polttoaineiden tuonnista Venäjältä ja pitää hyvänä, että EU reagoi nopeasti yhdessä akuuttiin tilanteeseen.

Markkinavakausvarannon päästöoikeuksien huutokauppaamisesta

Vaikka valtioneuvosto suhtautuu erittäin varauksellisesti komission ehdotukseen markkinavakausvarannon päästöoikeuksien huutokauppaamisesta uusien tulojen hankkimista varten, niin LUT-yliopisto suhtautuu asiaan ymmärtäväisesti. LUT-yliopisto toteaa, että vaikka toteamus ” Markkinavakausvarannon päästöoikeuksien käyttö fiskaalisiintarkoituksiin on ristiriidassa markkinavakausvarannon toimintaperiaatteiden kanssa, heikentää päästökauppajärjestelmän ilmastovaikuttavuutta ja saattaa alentaa merkittävästi päästöoikeuden hintaa sekä aiheuttaa markkinahäiriön.” on totta, niin vaihtoehtoja ei ole paljoa.

On huomattava että; päästöoikeuksien hinta on jo nyt ollut huomattavan korkea, korkeampi kuin mitä on arvioitu, joten päästöoikeuden hinta voi alentua ilman että EU tavoite vaikeutuu. Lisäksi median tietojen mukaan merkittävästi maakaasua tu-

lee korvatuksi hiilen poltolla, joten päästösertifikaattien käyttö lisääntyy. Lisäksi nykyinen markkinamekanismi, kuten komissio viestii, kuitenkin tavoittelee lisämyynninkin jälkeen samaa lopputulosta 2030.

Siksi LUT-yliopisto suhtautuu varauksellisen myönteisesti komission ehdotukseen lisärahoituksesta REPowerEU hankkeeseen käyttämällä päästöoikeuksien myyntiä tuloiksi.

LUT-yliopisto korostaa, että kerättävän summan jakamisessa olisi syytä tiukasti määrätä, että ko. summa oikeasti käytetään ilmastomyönteisesti, eikä sillä esimerkiksi tueta fossiilien hintaa.

Lausunnon on laatinut LUT-yliopiston asiantuntija professori Esa Vakkilainen.

Juha-Matti Saksa
rehtori